fizetett kamatlábbal, illetve fordítottan arányos a jegybank által a tartalékok után fizetett kamattal.

A seigniorage nagysága nincs alárendelve a versenynek, nem a profitráta törvényszerûségei szerint alakul. Nem fejezi ki a jegybank mûködésének eredményességét.

Ha nincs infláció, a seigniorage aránya a GDP-hez képest nem különösképpen nagy. A bázispénz összege a fejlett országokban rendszerint kevesebb, mint a GDP 10%-a.

A seigniorage inflációs adóhoz tartozó része sokkal érzékenyebben reagál az inflációs ráta változására, mint a GDP nominális nagysága.

Magas inflációráta esetén a seigniorage a GDP magas százalékát éri el.

A seigniorage nagysága nõ az infláció gyorsulásának következtében. Az azonban nem állítható, hogy annyiszor nagyobb a realizált inflációs adó reálértéke, ahányszor gyorsabb az infláció. Ez azzal magyarázható, hogy az inflációs adó nemcsak az infláció mértékétõl és a hozzá igazodó nominális kamatlábtól függ, hanem a bázispénz reálnagyságának alakulásától is. Nagyobb inflációs ráta magasabb nominális kamatlábat von maga után, ami költségesebbé teszi a készpénz tartását. A készpénzért nem jár kamat, csak a bankbetétért, mindenek elõtt a lekötött betétért. Ezért, a gyorsuló infláció és növekvõ nominális kamatláb mellett, a készpénztartás nominális összege lassabban nõ, a forgalom céljára tartott készpénz reálértéke pedig csökken.

Minél nagyobb az inflációs ráta, annál nagyobb a kamatláb, annál kevésbé nõ a bázispénz nominális értéke és annál jobban csökken a bázispénz reálértéke. Ennek következtében az inflációs adó reálértéke egy ponton túl az emelkedõ inflációs ráta ellenére esik, azaz az inflációs adó aránya a GDP-hez képest csökken.

Nemcsak a nominális kamatláb szorít a készpénzre való takarékosságra, hanem az infláció is. Ha el is tekintünk a nominális kamatlábtól, mint a készpénztartás "opportunity cost"-jától, akkor is van infláció esetén a készpénztartásnak alternatívája: menekvés a naturális vagyontárgyakba. Ezeknek ára az inflációval együtt növekszik, miközben a készpénz veszít csereértékébõl. Így a készpénztartási hajlandóság csökken. Infláció esetén a személyek áruba fektetnek készpénztartás helyett.

Ott, ahol az inflációs ráta nagyon magas, az infláció leszorítása átmenetileg kiválthatja a seigniorage reálértékének a növekedését.

Amikor az állam kiadásainak fedezése céljából pénzt nyomtat, növeli a pénzmennyiséget, ami azután inflációhoz vezet. A bevételek növelése érdekében történõ pénznyomtatás olyan, mintha a kormányzat inflációs adót vetne ki.

Elsõ megközelítésben talán nem nyilvánvaló, hogy adónak is tekinthetjük az inflációt. Ebben az esetben senki sem kap elismervényt arról, hogy lerótta az adóját, az állam csak kinyomtatja a szükséges pénzt. Feltevõdik a kérdés: ki fizeti meg az inflációs adót? A válasz egyszerû: a pénz birtokosai. Ahogy az árak emelkednek, a pénz reálértéke csökken pénztárcánkban. Amikor az állam saját céljaira új pénzt bocsát ki, akkor a gazdasági szereplõknél lévõ pénz értéke csökken. Az infláció tehát a pénztartás adója. A pénz-kibocsátásból származó bevételek nagysága országonként különbözõ. A seigniorage általában az állam bevételeinek 3 százalékát teszi ki. Azokban az országokban, ahol nagyon magas az infláció, a seigniorage mindig az állam elsõrendû bevételi forrása. Valójában a magas infláció elsõdleges oka az igény, hogy a kiadások fedezéséhez pénzt bocsássanak ki.

**Nagy Ágnes**

Irodalom:

Erdõs Tibor: *Infláció*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1998

# Vállalkozásfejlesztõ központok bemutatása

## A Mercurius Gazdaságfejlesztõ Szervezet

Brassó – Sepsiszentgyörgy – Csíkszereda – Marosvásárhely

A Mercurius Gazdaságfejlesztõ Szervezet nevet a sepsiszentgyörgyi Junior Business Club Egyesülettõl vette át. Szervezetünk 1996-ban alakult. Olyan fiatal diplomások és egyetemisták hozták létre, akik úgy gondolták, hogy a diákszervezetekben felhalmozott tapasztalatokat érdemes hasznosítani egy fiatalok által szervezett gazdasági klub keretében, ahol a diákévek alatt kialakult elképzeléseiket a gyakorlatban kipróbálhatják és megvalósíthatják.

Ennek a lelkes csapatnak az elsõ tevékenysége az 1996-os Karrierbörze, amely az elsõ székelyföldi diplomás állásbörze volt. Sikere is újszerûségében rejlett. Az 1997-es Karrierbörze alkalmával már a magyarországi támogatóink köre is bõvülni kezdett és az Új Kézfogás Közalapítvány mellé támogatóként felsorakozott az MKM, HTMF, és az Illyés Közalapítvány.

A karrierbörze megrendezésével az volt a célunk, hogy egyrészt megfelelõ álláshoz segítsük a végzõs

diákokat, szakmai kapcsolatot alakítsunk ki az egyetemisták és cégek között, valamint jó munkatársat keressünk a vállalatvezetõk számára. Tevékenységünket mérsékelt siker koronázta. Szélmalomharcot vívtunk, mert a piacon óriási számú munkát keresõ áll szembe korlátozott számú munkahellyel. Ugyanakkor a helyzet paradoxona az, hogy komoly hiány van néhány szakemberbõl és ezeket a kérdéseket nem sikerült kezelni 3-4 év alatt sem. Ma már ott tartunk, hogy egyszerre van jelen az életünkben a felesleg és a hiány.

A fejlõdésünk két irányban folytatódott. Egyrészt mélyült a tevékenységünk a Karrierbörze programban, másrészt tevékenységünk szerteágazóbbá vált. Fejlesztések a Karrier program területén: 1996 a kezdet, 1997 a regionális jelleg erõsödése, 1998 a vásárjelleg növelése, a folyamatos ügyelet indítása, 1999 az Internetes közvetítés bevezetése, 2000 a fórumok szervezése, állásvadász tanfolyamok szervezése, 2001 a tevékenység bõvítése.

A tevékenységünk kiegészítõ programjai 1997-tõl vállalkozásfejlesztési tanácsadás, 1999-tõl befektetésvonzási program, 2000-tõl a gazdaságfejlesztés és az oktatási, kutatási munkák összehangolására irányuló munka.

Mit nyújtunk ma?

A Karrier Pont Hálózat eszköztára: a Karrierbörze Fórum, a Karrierbörze honlap, a Karrierbörze Kiadvány, adatnyilvántartási ügyelet, karriertervezési szolgálat, állásvadász tanfolyamok.

A vállalkozásfejlesztési program elemei: tájékoztató szolgálat mûködtetése, szakmai tanácsadás közvetítése és végzése, Mercurius Klubtalálkozó, cégadatbázis fejlesztése és folyamatos újítása (1300 vállalkozásról).

Más tevékenységrõl: tájékoztató szolgálatunk az induló vállalkozások számára útbaigazítást ad cégalapítási lehetõségekrõl, és az ezt lehetõvé tevõ intézményrendszerrõl, ha a vállalkozó még nem döntötte el a társasági formát, akkor a leendõ ágazattól függõen megoldásokat javasolunk. A szolgálat más cégfejlesztési, pályázási, személyzeti, marketing és technológiai tájékoztatást is nyújt, vagy segít a szakértõ megtalálásában. Szakmai tanácsadást nyújtunk személyzeti, valamint cégfejlesztési kérdésekben, vagy társtulajdonos-szerzésben és tõkebõvítésben. Ezen kívül, jogi, könyvelési, védjegyvédelmi, adózási, értékbecslési, könyvvizsgálói tanácsadást közvetítünk. A Mercurius Klubtalálkozó alkalmával kéthetente fiatal vállalkozók, vezetõk és értelmiségiek találkoznak és a város, a régió, az ország gazdaságfejlesztési lehetõségeit vitatják.

A befektetésvonzási programban célunk, hogy feltérképezzük a térség befektetési projektjeit, ezeket kiadványokban és az Interneten népszerûsítsük. Terveink között szerepel, hogy a helyi kereskedelmi vásárok alkalmával befektetési partnerkeresõ fórumokat szervezzünk.

A kutatási-fejlesztési programunk átfogja a fent említett tevékenységeket, és egyrészt azt vizsgáljuk, hogy miként oldható meg a gazdasági élet szereplõinek humán erõforrás-ellátása, másrészt ennek keretében, azokat a gazdasági folyamatokat vizsgáljuk, amelyek várhatóan nagyhatású változásokat fognak elõidézni Délkelet-Erdélyben. Ennek a programnak keretében készült el Sepsiszentgyörgy Gazdaságának Stratégiai Fejlesztése címû tanulmány, amelyet a sepsiszentgyörgyi városháza kiadott megvitatásra. Várhatóan más kistérségekre is készítünk hasonló elemzéseket.

Most a 2001. évi fejlesztésünk eredményeként Brassóban, Sepsiszentgyörgyön, Csíkszeredában és Marosvásárhelyen mûködtetünk ügyfélfogadási szolgálatot. Ezekben az irodákban 2001 elsõ félévében a karriertanácsadást fogjuk ellátni, a sepsiszentgyörgyi irodánkban pedig a többi szolgáltatást is. Májustól a területi irodákban is beindítjuk a teljes tevékenységpalettát.

Sikerként könyvelhetjük el, hogy pályázatunk elsõ helyen nyert támogatást a humán erõforrás területen a Karrier Központok létrehozására a Phare Regionális Alapjától és azt, hogy az Apáczai Közalapítvány másodszor is támogatásra méltónak ítélte programunkat.

Továbbra is törekszünk arra, hogy tevékenységünkkel magas színvonalú, jó megoldásokat kínáljunk a hozzánk fordulók számára. Várjuk Önt, kedves olvasó!

Elérhetõségünk: Dénes Judit, titkár, Tel/fax: 067-311-006.

**Dénes Judit**